

הסיפור

לפני שנציע הבנות ורעיונות הקשורים לנפשנו, הרי לפניכם הסיפור המקורי שסיפר רבי נחמן מברסלב, "מעשה מחכם ותם", מהספר "סיפורי מעשיות". אתם מוזמנים לקרוא וליהנות, וכן לחשוב איפה הסיפור פוגש אתכם בחיים שלכם. האם אתם מרגישים קרובים לדמותו של התם או לזו של החכם? האם אתם מזהים קווי דמיון בין תפיסותיהם ובין התנהגותכם שלכם בחייכם? ואם כן, באיזו עוצמה?

חילקנו את הסיפור לפסקאות ממוספרות. חלוקה זו אינה חלק מהסיפור המקורי אלא נעשתה מטעמים טכניים בלבד, כדי שנוכל לצטט פסקאות ממנו ולהפנות אליהן בהמשך.

קריאה מהנה!

(3) והחכם, שהיה ברהבנה, לא היה רצונו לעסק במלאכה פשוטה כזו, וישב בדעתו, שילך בעולם ויסתכל מה לעשות. והיה הולך ומשוטט בשוק, וראה עגלה גדולה עם ארבעה סוסים וחאמיטיש (כלי רתימת הסוסים), שהיתה רצה והולכת.

ענה ואמר להסוחרים: מאין אתם?

השיבו לו: מוארשא.

להיכן אתם נוסעים? לוארשא.

שאל אותם: שמא אתם צריכים משרתים?

ראו שהוא ברהבנה ומזרז, והוטב בעיניהם, וקבלו אותו עמם ונסע עמם ושמם אותם היטב מאד על הדרך. בבואו לוארשא, מאחר שהיה ברהבנה, ישב עצמו: מאחר שכבר אני בוארשא, למה לי להתקשר עם אלו? אולי יש מקום טוב מהם? אלך ואבקש ואראה. והלך בשוק, והתחיל לחקר ולשאל על האנשים שהביאוהו ואם יש טוב מהם, ואמרו לו, שהאנשים הללו הם הגונים, וטוב להיות אצלם, אך שקשה מאד להיות אצלם מחמת שהמשא ומתן שלהם הוא למרחקים מאד.

(4) הלך וראה משרתים של גועלבין (חניות הלבשה), שהיו הולכים בשוק - והיו הולכים כדרךכם, עם מיני חן שלהם בכובעיהם ובמנעליהם עם הקצוות בולטות ושאר מיני חן שיש להם בהלוחיהם ובמלבושיהם - והוא היה ברהבנה וחרף, וישר בעיניו מאד מחמת שהוא ענין נאה וגם הדבר בביתו במקומו. הלך אל האנשים שהביאוהו, ונתן להם תשואות חן, ואמר להם שאין נח לפניו להיות אצלם ועל מה שהביאוהו, בעד זה שמם אותם בדרך.

(5) והלך ועמד עצמו אצל בעל-הבית אחד. ודרך המשרתים, שבתחלה צריכים להשכר בפחות ולעשות עבודות כבדות,

מעשה מחכם ותם

ספר סיפורי מעשיות - מעשה ט

(1) מעשה שני בעלי בתים היו בעיר אחת, והיו גדולים בעשירות, והיה להם בתים גדולים, והיו להם שני בנים, לכל אחד בן אחד, ולמדו שניהם בחדר אחד. ואלו השני בנים היו אחד מהם ברהבנה, והאחד היה תם (לא שהיה טפש, אלא שהיה לו שכל פשוט ונמוך) ואלו השני בנים היו אוהבים זה את זה מאד; אף על פי שהאחד היה חכם והאחד היה תם ומחו היה נמוך, אף על פי כן אהבו זה את זה מאד.

(2) לימים התחילו השני בעלי בתים הנ"ל לירד, וירדו מטה מטה, עד שאבדו הכל ונעשו אביונים, ולא נשאר להם כי אם הבתים שלהם, והבנים התחילו להתגדל. אמרו האבות הנ"ל להבנים: אין בידינו לשלם עבורכם להחזיק אתכם; עשו לכם מה שתעשו. הלך התם ולמד מלאכת רצען (סנדלר).